

Wawancara bersama Naib Canselor sempena sambutan Ulang Tahun ke-20 UMS

oleh: Leolery Lajius

1. Sebagai seorang yang telah lama berkhidmat di UMS, apakah sejarah asal UMS dan kenapakah UMS ditubuhkan?

Prof Datuk Dr. Mohd Harun berkata, beliau telah melihat perkembangan sejarah UMS iaitu dari bilangan pelajar dan tenaga pengajar yang sedikit dan keadaan infrastruktur yang kurang kini telah berubah. “Dahulu kita menumpang di Kolej Yayasan Sabah dan yang pejabatnya terletak di Gaya Centre pada masa itu manakala jabatan penempatan UMS pula terletak di kampus sementara, di Tuaran”, ulasnya lebih lanjut. Oleh kerana tenaga pekerja yang terhad dan terpaksa ‘*multitasking*’, perkembangan UMS dari awal telah melalui banyak fasa dan cabarannya juga semakin banyak, katanya.

2. Prof Datuk NC apabila menerajui UMS, mengajak warga UMS menterjemahkan “inovatif, relevan dan lestari” ke dalam perbuatan. Apakah aspek dalam UMS yang perlu untuk melalui proses tranformasi?

“Kita harus jelas dalam membina pemikiran kita baik kepada staf tenaga akademik di Universiti Malaysia Sabah dan juga para pelajar”, katanya. Selain itu, beliau menegaskan bahawa graduan yang dihasilkan haruslah mempunyai minda yang *relevant*, *innovative* dan *sustainable* (lestari). Mengulas lebih lanjut, beliau mengatakan bahawa bukan hanya pengurusan universiti yang terdapat dalam kontrak perbelanjaan urusan kewangan tetapi pelajar juga harus mempunyai minda yang kritikal.

Katanya lagi, graduan yang dihasilkan bukan bersifat hanya memikirkan kelulusan untuk mendapatkan ijazah dan pekerjaan di jabatan kerajaan sahaja kerana baginya dengan bilangan jawatan yang terhad tidak mungkin kerajaan mampu

menyediakan jawatan yang begitu banyak kepada graduan.

“Kita juga ingin menghasilkan graduan yang bersifat *entrepreneurs* ataupun bersifat ditekankan pada hari ini di mana-mana universiti di Malaysia”, ujarnya lagi. Tegas beliau, para pelajar juga haruslah membuka minda dan bukan hanya berlandaskan kepada bekerja dengan orang lain sahaja. Perkara ini sangat penting dan begitu juga dalam konteks mengurus tadbir sesebuah universiti.

3. Bolehkah Prof Datuk Naib Canselor mengulas mengenai kedudukan UMS yang di tangga ke 9 antara universiti terbaik di Malaysia pada tahun 2013?

Beliau berkata bahawa UMS merupakan universiti yang ke Sembilan di Malaysia dan usaha perlulah diperbanyakkan. Namun katanya lagi, dalam beberapa tahun ini UMS telah memperlihatkan petanda yang positif kerana sebelum ini UMS mempunyai penajaan yang memperlihatkan petanda yang positif kerana sebelum ini UMS mempunyai penajaan yang memperlihatkan petanda yang positif kerana sebelum ini UMS mempunyai penajaan yang

“Saya ingin berkongsi sesuatu iaitu, tetang lawatan saya ke London pada minggu lepas dan bertemu dengan University of Walverhamphthone dan University of Royal dan berkesempatan bertemu dengan *reactor* dan Naib Canselor untuk berkongsi pandangan dan juga maklumat”, ceritanya. Katanya, beliau bertanya kepada mereka tentang peratus dana yang mereka perolehi daripada kerajaan dan

MUKADIMAH

Sesi wawancara bersama Naib Canselor Universiti Malaysia Sabah (UMS) sempena dengan ulangtahun 20 tahun penubuhan UMS berlangsung di studio rakaman TV Sekolah Sains Sosial dengan dihadiri oleh Pelajar Sains Sosial. Sesi wawancara dikendalikan oleh Dekan Sekolah Sains Sosial Prof. Dato Mohd. Hamdan Hj. Adnan dan juga Timbalan Dekan En. Suzalie Mohamad.

Topik utama yang menjadi perbincangan ketika sesi wawancara lebih memfokuskan kepada pencapaian yang telah dikecapi oleh UMS sepanjang 20 tahun penubuhan. Prof Datuk Dr. Mohd Harun banyak menenteh mengenai proses transformasi UMS dalam aspek kemudahan atau pendidikan. Kini UMS sudah boleh berbangga dengan pencapaian yang telah dikecapinya sehingga menjadi Universiti di tangga yang ke-9 dan ketika sesi wawancara diadakan sesi soal jawab juga turut dibuka kepada hadirin untuk bertanya soal-an.

Dalam meniti arus transformasi, Prof Datuk Dr. Mohd Harun turut menyeru staff dan juga pelajar untuk sama-sama menggembeng tenaga untuk memacu kecemerlangan UMS. “Kita harus jelas dalam membina pemikiran kita baik kepada staf atau tenaga akademik di Universiti Malaysia Sabah dan juga para pelajar”, katanya. Selain itu, beliau menegaskan bahawa graduan yang dihasilkan haruslah mempunyai minda yang *relevant*, *innovative* dan *sustainable* (lestari).

mereka mengatakan mereka hanya mendapat 20% sahaja. Beliau amat terkejut kerana UMS mendapat dana daripada Kerajaan Pusat sebanyak 80%. Hal ini demikian kerana, mereka berusaha keras untuk menajana pendapatan dan bukan hanya menyalur ilmu pengetahuan tetapi juga adakalanya menerapkan sifat keusahawanan dan bekerjasama dengan universiti-universiti di luar negara.

“Hal inilah yang menyebabkan mereka sanggup datang ke Malaysia dan bekerjasama dengan kita untuk melihat *venture*, *explore* serta boleh mendapatkan keuntungan dan bukan hanya membawa imej mereka tetapi menajana pendapatan untuk universiti mereka juga”, ujarnya.

4. Apakah kemajuan daripada segi pembelajaran dan pengajaran dalam meningkatkan kemajuan UMS bagi tempoh 20 tahun

bangsa di negeri Semenanjung dan juga Sarawak,” katanya.

Selain itu katanya, pembelajaran pada masa kini tidak seperti 20 tahun yang lalu yang mana hanya terdapat 10 buah IPTA tetapi kini lebih daripada 20 IPTA ditubuhkan dan juga bilangan IPTS semakin bertambah dalam bersaing. Dengan bilangan pelajar yang semakin banyak, maka peruntutkannya juga semakin terhad.

Mengulas lebih lanjut, pelajar juga hidup dalam dunia tanpa sempadan di dalam akademik kerana ia semakin kritikal terutamanya dalam sistem pembelajaran E-Learning yang menggunakan internet. Cabaran juga semakin berbeza berbanding 20 tahun yang lalu.

5. Prof Datuk NC apabila menerajui UMS mengajak warga UMS menterjemahkan “inovatif, relevan dan lestari” ke dalam perbuatan. Apakah aspek dalam UMS yang perlu untuk melalui proses transformasi?

“Kita haruslah jelas dalam bidang penyelidikan kita baik daripada staf ataupun tenaga akademik Universiti Malaysia Sabah. Mereka haruslah mempunyai minda yang relevan, inovatif dan lestari dalam pembelajaran,” kata beliau.

Tambahnya lagi, pelajar haruslah memikirkan untuk tidak terlalu fokus kepada jawatan yang ada di dalam jabatan kerajaan sahaja kerana ianya begitu terhad. Prof Datuk Dr. Mohd Harun berkata, UMS ingin menghasilkan graduan yang bersifat keusahawanan dan perkara ini juga turut ditekankan di mana-mana universiti yang ada di Malaysia. Perkara ini juga turut dibincangkan oleh Naib Canselor dan juga Timbalan Naib Canselor di semua universiti agar graduan tidak hanya makan gaji apabila

telah keluar bekerja kelak bagi menajana pendapatan sendiri.

Katanya, Universiti Malaysia Sabah ini merupakan universiti yang ke-9 di Malaysia, dan usaha dalam menaikkan taraf universiti perlulah diperbanyakkan. Dalam beberapa tahun ini, penajaan UMS agak begitu curam. Namun, di dalam tahun 2013, UMS sudah menampakkan momentumnya. Sebagai contoh, “UMS LINK” iaitu anak syarikat UMS telah menajana pendapatan sebanyak 1.3 bilion bagi menampung segala aktiviti di dalam universiti walaupun bilangannya tidak begitu banyak.

6. Datuk ada sebut tadi berkenaan dengan recycling ini dan saya faham Datuk membawa konsep Mesra Alam EcoCampus. Apakah pandangan Datuk tentang konsep EcoCampus dan adakah cara ini boleh menyumbang kepada kelestarian alam di Sabah?

8. Selain UMS Link, adakah ada lagi terdapat anak syarikat lain bagi UMS dan bagaimana anak syarikat itu dapat menambah pendapatan bagi UMS, dan sebagai pelajar, apakah peranan dapat kami berikan supaya kami turut menyumbang dalam menajana pendapatan UMS?

“UMS Link Holding adalah salah satu anak syarikat induk dan di bawahnya terdapat banyak lagi anak-anak syarikat yang lain”, ujarnya. Tambahnya

“Pendekatan EcoCampus ini adalah sebagai satu platform untuk mendidik warga universiti dalam kalangan staf di Universiti Malaysia Sabah dan juga para pelajar. Pelajar ini akan menjadi ejen kita, dan apabila lulus dan tamat, mereka akan beralih ke kampung halaman serta negara mereka, dan melalui proses EcoCampus yang kita terapkan mereka sudah ada idea tentang nilai mesra alam iaitu menjaga alam”, kata Prof Datuk Dr. Mohd Harun. “Malah, dari segi pendidikan banyak yang boleh dilakukan dan *Recycle Centre* sendiri sudah membantu UMS untuk tidak membuang sampah” katanya.

7. Kita telah menyambut Sambutan 20 tahun UMS, apakah program yang telah dianjurkan dan sepatutnya kita semua memberi penyertaan ?

Dalam wawancara itu Prof Datuk Dr. Mohd Harun berkata banyak program yang telah dilakukan. Beliau mengatakan salah satunya, untuk menyambut 20 tahun penubuhan UMS, banyak aktiviti yang telah dilakukan dan pada awal Januari 2014

lagi, syarat prosesnya adalah apabila sudah berada di hujung tahun, UMS Link Holding akan mendapat pendapatan dan ini akan disalurkan ke universiti mengikut peratus perjanjian mereka. “Bagi peringkat pelajar pula, saya melihat di peringkat Fakulti dapat diusahakan oleh pelajar-pelajar untuk membuat suatu inisiatif melalui Bisnes ataupun melalui *Foundations*”, tegasnya.

9. Apakah pandangan Datuk berkaitan penekanan dengan aspek ketelusan dan integriti dalam soal pentadbiran urus Universiti Malaysia Sabah. Mungkin Datuk boleh beri sedikit pandangan Datuk?

Prof Datuk Dr. Mohd Harun mengulas bahawa ketelusan dan integriti ini dapat dilihat dari aspek akademik dan UMS mempunyai Buku Etika Akademik dan peraturan-peraturan yang lain berkenaan perkara ini. “Kita akan sentiasa menitikberatkannya malah jika ada pihak yang tiada ketelusan dalam pentadbiran universiti kita ada *platformnya*”, katanya.

Tambah beliau, contohnya melalui Majlis Bersama Jabatan

(MBJ) terdapat wakil di situ yang akan menjadi perisai mewakili akademik dan dalam pada itu mereka akan menyuarakan sendiri kepadanya. “Saya sendiri pengerusi dalam MJB dan juga pegawai-pegawai utama kita, malah wakil perisai akan menyuarakan kepada kita dari semasa ke semasa”, ulasnya lebih lanjut.

10. Kita hendak menjadi sebuah universiti yang hebat di negara kita. Apakah langkah-langkah masa depan yang dapat diambil bagi merealisasikan hasrat ini?

Prof Datuk Dr. Mohd Harun menegaskan, “Kita sudah masuk fasa ke arah berlari dan bukan lagi berjalan dan saya ingin menekankan kepada pengantarabangsaan 2014.

Walaupun sebelum ini kita tidak melihat pada p e n g a n t a r a b a n g s a a n , tetapi *intensity* untuk pengantarabangsaan 2014 harus dilihat kerana di awal tahun 2014 lagi, sudah terdapat banyak perancangan yang kita buat”. “University of Wolverhampton sendiri datang ke sini untuk

memberi penganugerahan Ijazah Doktor Kehormat kepada Canselor kita” ujarnya lagi.

Beliau berkata, penganugerahan itu bukan hanya bersifat penganugerahan tetapi sebenarnya di sebalik itu terdapat kerjasama di antara kita dengan Wolverhampton. “Saya baru balik dari London dan membincangkan perkara itu dan mereka akan buka satu kerjasama dengan kita.

Mereka akan dapatkan pelajar daripada seluruh negara dari Jepun, China dan sebagainya dibawa ke kampus kita, run together with our staff dan mereka akan bayar kepada kita”, katanya.

“Ada unsur *win-win situation* di sini, iaitu Wolverhampton membantu kita bagi mendapatkan pelajar dan menggunakan staff kita untuk mengajar dan bayangkan pada awal tahun 2014 ini, sudah macam-macam kita buat dan selepas ini kita akan berlari dan terus belari usaha untuk dapatkan lebih ramai pelajar”, katanya untuk mengakhiri wawancara pada hari itu.

